

Prosjektbeskrivelse Helse Nord, anskaffelse av pasientreiser (2018-19) v 1.0 (des. 2020)

0. Bakgrunn - historikk

Helse Nord kjøper taxitjenester (pasientreiser) for betydelige summer hvert år (*eks. Finnsnes o/omegn ca. 9,6 mill. kr., Senja o/omegn 7,3 mill. kr.*). I det forrige anbudet i 2015 ble det ikke tilbudt noen miljøbiler fra bransjen. Dette ønsket Helse Nord å gjøre noe med og ved det neste anbudet i 2019 var det et hovedfokus å få inn flere miljøbiler. Bakgrunnen for dette var bl.a. en styrevedtatt anskaffelsesstrategi for anbud landeveistransport – hvor miljø var et av satsningsområdene. Det ble i denne strategien påpekt at det offentlige må være en større bidragsyter i forhold til miljøet og være bevist dette i krav formuleringene (*jfr. konklusjonen fra den nasjonale klima- og miljøkonferansen 2018*).

Veiledende kunngjøring rundt innretning på anbudene og forespørsel/dialog med leverandører på miljøkrav og modenhet, dannet grunnlag for de endelige konkurransedokumentene, hvor;

- Pris ble vektet 70 %
- Kvalitet (miljø) ble vektet 30%.

Helse Nord har også tidligere evaluert på miljø, men siden kravene ikke har vært spesifikke nok, så hadde de liten effekt. I denne konkurransen ble miljø evaluert etter utslipp av CO₂, NO_x og redegjørelse av miljøtiltak.

Kvalifikasjonskrav

- Krav til alder på kjøretøy (max 5 år)
- Krav om utvikling av andel nullutslippskjøretøy i kontraktperioden i enkelte områder, som ble vurdert som modne for det

Miljø er delt i tre deler og evalueres likt på følgende:

- Utslipp CO₂/km (biler under 85 g Co₂/km premieres)
- Utslipp NO_x/km (biler under 35 mg NoX/km premieres)
- Redegjørelse av miljøtiltak.

1. Nåsituasjon (2018)

Total bilpark på Senja og Finnsnes var i 2018 på 20 biler, men et gjennomsnittlige utslipp av CO₂ og NO_x, som vist i oversikten under.

Dagens bilpark på Senja, o/omegn, 8 biler (2018) hadde en gjennomsnittlig utslipp på;

- 142 g CO₂/km.
- 65 mg NO_x/ km.

Dagens bilpark, på Finnsnes o/omegn, 12 biler (2018) hadde en gjennomsnittlig utslipp på;

- 142 g CO₂/km.
- 58,4 mg NO_x/ km.

2. Ny løsning (2019 ...)

Etter anbudet var det gjennomsnittlige utslippet av CO₂ og NO_x fra bilparken redusert mellom 54 – 96 % og bransjen var i større grad blitt oppmerksom på betydningen av og også levere miljø- og klimavennlige løsninger.

Dagens bilpark på Senja o/omegn 2019 (tall for 2018) hadde en gjennomsnittlig utslipp på;

- 24,4 g CO₂/km. (142) en reduksjon på 83 %
- 3,2 mg NO_x/ km. (65) en reduksjon på 96 %

Dagens bilpark «se figur 1» på Finnsnes o/omegn 2019 (tall for 2018) hadde en gjennomsnittlig utslipp på;

- 65,3 g CO₂/km. (142) en reduksjon på 54 %
- 10,2 mg NO_x/ km (58,4) en reduksjon på 83%

Fremtidsrettet modell

Effektene oppnådde de i områder med konkurranse. Nytt løyvereglement fra 01.11.2020 åpner for en enda større grad av konkurranse. Det forventes derfor at Helse Nord får en enda større miljøeffekt ved fremtidige anbud innenfor kategorien pasientreiser.

I etterkant av denne anskaffelsen er nå denne måten å evaluere anbud innarbeidet i de standardiserte anbudsdocumentene som benyttes på pasientreiseområdet. Dette betyr at alle helseregionene, nå kan benytte disse dokumentene.

Helse Nord har akkurat gjennomført en leverandørdialog (nov. 2020) for anskaffelsen medio januar av pasientreiser i nye områder. De har bl.a. presentert «trappetrinnsmodellen» for leverandørene, hvor leverandørene forplikter seg til å ha en viss % andel (25%) i starten av avtaleperioden og at denne andelen økes utover frem mot 2025, hvor bare nullutslippskjøretøy godkjennes.

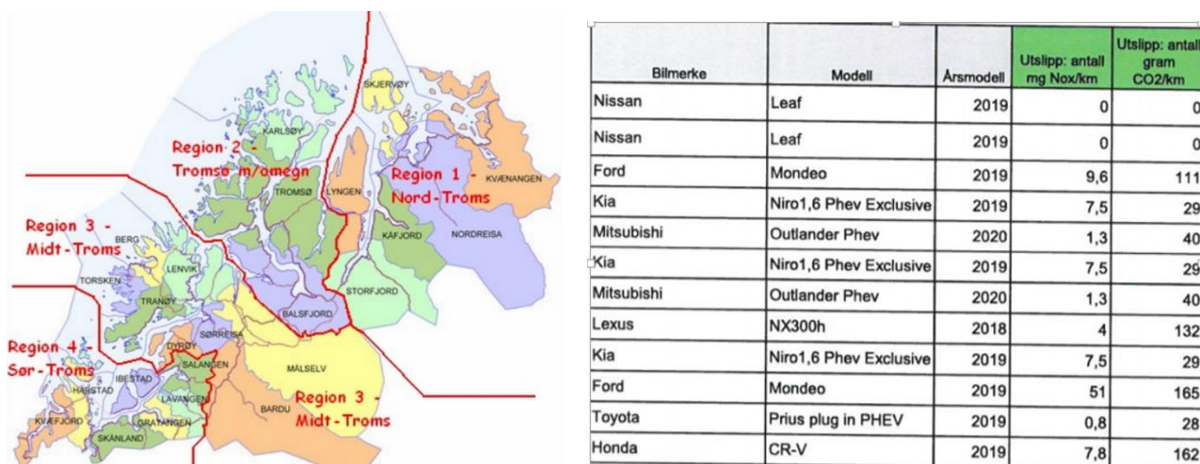
Helse Nord påpeker betydningen av å bruke tid på å informere leverandørene om «trappetrinnsmodellen» og at man samspiller med hverandre om utvikling av nødvendig lade infrastruktur. Leverandørene vil ofte legge til grunn dagens løsninger og muligheter, og glemmer den raske teknologiske utviklingen både på kjøretøysiden og når det gjelder utbygging av ladeinfrastruktur. Tett og jevnlig dialog mellom aktørene er derfor svært viktig for å finne fram til de beste løsningene.

3. Effekter (kroner, kvalitet, miljø)

Tiltak i 2019	Effekter*	Kommentar
Ny kjøretøypark		
Kroner	positiv	Tilsvarende lik pris og lavere i de områder hvor vi oppnådde effektene
Kvalitet	+/- 0	Noen avvik i starten (ladning), men ting har rettet seg (flere nye biler nå enn tidligere)
Miljø- og klima	Ca. 50 tonn red. CO ₂ pr. år Ca. 31,7 kg. red. NO _x pr. år	Betydelige reduksjoner av både CO ₂ og NO _x
Overføringsverdi (lav=1, middels=2, stor=3)	2,5	Stor overføringsverdi, da bruke av dialog og å utfordre leverandørmarkedet kan gi slike resultater i et tøft klima!

*For å beregne effekter er det gjort enkelte forutsetninger hvor disse er prøvd beskrevet under kommentarer. Effektene vil bli prøvd målt fortløpende og tall kan bli justert ut fra ny kunnskap/tallgrunnlag.

4. Bilder, artikler, illustrasjoner, linker og kontaktpersoner

Figur 1; Kart over aktuelt område (Senja, Finnsnes og Tromsø) og kjøretøys sammensetning Finnsnes (2019) etter anbud ...

Figur 2; Taxi i nye ordningen (foto Børge Sørsgård)

4.1 Linker;

Kunngjøring Doffin; <https://www.doffin.no/Notice/Details/2019-391509>

Nyhetsak; <https://helse-nord.no/nyheter/na-kan-pasientene-reise-miljovennlig>

4.2 Kontaktpersoner;

Helse Nord; Nils Bie Normann tlf. 4022 6560, nils.bie.normann@helse-nord.no

DFØ; Odd – Olaf Schei tlf. 91122747 oddolaf.schei@dfo.no